

for Skabninger — og at unge Herrer og Damer ifte længer ſkulle have gratis Underviſning, paa det ſal. Teater i at ſpille Komædie. Det er de Gevinfter, ſom Folketinget indføſerer. Jeg tror ifte, at nogen vil finde, at dette juſt er noget at prale med. — Det andet Punkt, hvorpaa der kunde være Tale om, at der ydedes Folketinget nogen Indrømmelſe, ſkulde være gennem Bedtagelſen af den Reſolution, hvorum der er forelagt enſlydende Forſlag i begge Ting, og ſom den ærede Ordfører ret vidtøftig ſom ind paa. Dette Forſlag foreligger jo imidlertid ifte til Behandling i Dag, og jeg tror ifte, at der er nogen Anledning for mig til her at fordybe mig deri. Jeg kan dog ifte tilbageholde den Bemærkning, at hvis nogen virkelig for Alvor kan nævne dette ſom noget, der ſkulde kunne indeholde en forfatningsmæssig Betinggølle, ſaa maa han være en ſtor Meſter i at undertrykke ſine Smil. Der findes i dette Forſlag et Par Punkter, om hvilke man kan ſige, at de ere uſtadelige, de gøre hverken ond eller godt, og i øvrigt findes der mindſt et Punkt, ſom uden Tvivl gennem ſin Undertryksmaade indeholder en direkte Fornægtelſe af Folketingets forfatningsmæssige Ret. Men, ſom ſagt, derom kunne vi tale i Morgen; ſikkert nok er det, at i ingen af de hidtil nævnte Ting vil man i nogen Maade kunne ſe Glimt af en Binding for Folketinget. Tilbage ſtaar derimod en tredje Ting, ſom den ærede Ordfører ifte nævne, men ſom jeg kunde tænke mig at være, og ſom almindelig antages at være en udtrykkelig Betinggølle for Forliget, nemlig det, at det nuværende Miniſterium ſkulde træde tilbage, og at en ny Regering ſkulde tage den Plads. Jeg tror, at det er overflødigt for mig at ſige — jeg har oftere udtalt det, og jeg har aldrig fundet, at der var Anledning til at lægge Skuldern paa — at jeg anſer ſaa vel Miniſteriets Chef ſom adſkillige af hans Kolleger for perſonlig at være ſærdelø fortræffelige Mænd, Mænd, der ere i Beſiddelſe af Egenſkaber, ſom utvivlſomt gøre dem ſaa fuldt vel ſiktede til at føre Regeringen ſom nogen anden Mand her i Landet, hvis ifte det var, at de ulkkeligvis have ſaaet den Opfattelſe, at det er lige godt, enten man regerer med eller mod Grundloven. Men da de nu en Gang have denne Opfattelſe, og da hele deres Regeringſyſtem har været bygget derpaa, erkender jeg, at det, at Miniſteriets Afgang gøres til en udtrykkelig Forudsætning for Forliget, indeholder en vis Indrømmelſe af politiff Betydning over for Folketinget. Det vilde være urimeligt at nægte eller at underbyrdere, at der her ved tildels, til en vis Grad, ydes en Anerken-

delſe af Folketingets parlamentariſke Ret; det er jeg ifte blind for. Men paa den anden Side er jeg ifte i Stand til at ſe, at denne Indrømmelſe paa nogen Maade vejer op imod de Ofre, ſom Folketinget maa bringe. Hvis vi ſe bort fra alle Formaliteter og lægge Bægten paa det, ſom er Forligets ſande Kerne, hvad er da det? Praktiff taget bethder Forliget, at der ved en ny Partiſgruppering er dannet et ſamstemmende Flertal i de to Ting, og at dette Flertals ledende Mænd beſlutte at overtage Regeringen. Forligsvilkåarene ere da intet andet, end det Program, hvorefter dette Parti og diſſe Mænd erklære at ville føre Regeringen ſaa længe, de ſidde ved Roret, hvilket atter forudsætningsmæssig vil ſige, ſaa længe de have Flertal i begge Ting. Men naar denne Forudsætning brifter — hvad ſaa? Majoriteter ere en ſtrøbelig Vare. Jeg er ifte i Tvivl om, at de Herrer haabe og tro, at det vil kunne lykkes dem i en lang Række af Aar at holde et Flertal. Det er muligt, at de have Ret, men det modſatte er dog ifte umuligt. Det kunde jo dog tænkes, at Flertallet brast for dem, maatte endog allerede ved det første Valg. Hvis det ſkulde blive Tilfældet, ſaa var Grundlaget for ſelve Forliget brifket, inden det endnu næppe var traadt i Kraft. Hvad havde vi ſaa at ſtole paa? Ja, man ſiger, at diſſe mange Aars Erfaring utvivlſomt har gjort os paa alle Sider fornuftigere, og det, der er ſket, derfor vil ifte lettelig gentages paa ny. Men jeg giver intet for den Fornuſt, der ſkulde vige tilbage fra et Eventhir, der erfaringsmæssig forløber ſaa behageligt, ſom dette Eventhir er forløbet.

De Grunde, jeg her har fremført mod de Vilkåar, ſom tilbydes os, ere hentede fra ganſte nøgterne og koldſindige Overvejelſen. Der kunde ogſaa hentes Grunde ifte ſvægere Grunde, fra et helt andet ſtemningsomraade. Naar der har været ført, ſom hos os, en Kamp for Friheden, i hvilken Folket har været fuldt paa det rene med, hvad det gælder, og ſom har været ført med et Sind, hvori der for en Stund ſyntes at være Flamme, naar da en ſaadan Kamp finder en ſaadan Udgang, ſaa vilde man i ethvert andet Land end vort ſikkert bruge Ord, der ifte juſt vilde ſøge deres Bægt i Koldſindigheden. Men hos os ere vi nu en Gang komne uden for de ſtærke Følelſer, og de farverige Ords Omraade. Vort offentlige Liv giver mere Anledning til Lede end til Indignation. Vi ere et Folk, der er mere egnet til at finde os i det mindgaaelige end til ſelv at drage Linjerne for vor Skæbne.